

1 mei 2022, derde zondag na Pasen

Evangelie volgens Johannes 21,1-19

Hierna verscheen Jezus weer aan de leerlingen, nu bij het Meer van Tiberias. Dat gebeurde als volgt. Bij het meer waren Simon Petrus en Thomas (dat betekent 'tweeling'), Natanaël uit Kana in Galilea, de zonen van Zebedeüs en nog twee andere leerlingen.

Petrus zei: 'Ik ga vissen.' 'Wij gaan met je mee,' zeiden de anderen. Ze stapten in de boot, maar de hele nacht vingen ze niets.

Toen het al ochtend werd, stond Jezus op de oever, al wisten de leerlingen niet dat het Jezus was. Hij riep: 'Hebben jullie soms iets te eten?' 'Nee,' antwoordden ze. 'Gooi het net aan stuurboord uit,' riep Jezus, 'dan lukt het wel.' Ze wierpen het net uit en er zat zo veel vis in dat ze het niet omhoog konden trekken.

De leerling van wie Jezus hield zei tegen Petrus: 'Het is de Heer!' Zodra Simon Petrus dat hoorde, schortte hij zijn bovenkleed op – meer had hij niet aan – en sprong in het water. De andere leerlingen kwamen met de boot en sleepten het net vol vis achter zich aan. Ze waren niet ver van de oever, ongeveer tweehonderd el. Toen ze aan land kwamen zagen ze een vuurtje met vis erop en brood. Jezus zei: 'Breng ook wat van de vis die jullie net gevangen hebben.' Simon Petrus ging weer aan boord en trok het net aan land. Het zat vol grote vissen, welgeteld honderddrieënvijftig, en toch scheurde het niet. Jezus zei tegen hen: 'Kom, eet iets.' Geen van de leerlingen durfde hem te vragen wie hij was, ze begrepen dat het de Heer was.

Jezus nam het brood en gaf hun ervan, en hij gaf hun ook vis.

Dit was al de derde keer dat Jezus aan de leerlingen verscheen nadat hij uit de dood was opgestaan. Toen ze gegeten hadden, sprak Jezus Simon Petrus aan: 'Simon, zoon van Johannes, heb je mij lief, meer dan de anderen hier?' Petrus antwoordde: 'Ja, Heer, u weet dat ik van u houd.' Hij zei: 'Weid mijn lammeren.'¹⁶Nog eens vroeg hij: 'Simon, zoon van Johannes, heb je me lief?' Hij antwoordde: 'Ja, Heer, u weet dat ik van u houd.' Jezus zei: 'Hoed mijn schapen,' en voor de derde maal vroeg hij hem: 'Simon, zoon van Johannes, houd je van me?' Petrus werd verdrietig omdat hij voor de derde keer vroeg of hij van hem hield. Hij zei: 'Heer, u weet alles, u weet toch dat ik van u houd.' Jezus zei: 'Weid mijn schapen. Waarachtig, ik verzeker je: toen je jong was, deed je zelf je gordel om en ging je waarheen je wilde, maar wanneer je oud wordt zal een ander je handen grijpen, je je gordel omdoen en je brengen waar je niet naartoe wilt.'

Met deze woorden duidde hij aan hoe Petrus zou sterven tot eer van God. Daarna zei hij: 'Volg mij.'

Overweging: Over de andere boeg

Het evangelie van vandaag is een miniatuurverhaal. Het vat de tijd tussen Pasen en Pinksteren in een notendop samen. Want wat gebeurt er in die zes weken? Eerst zijn de leerlingen teleurgesteld en gedesoriënteerd. Ze pakken hun boeltje bij elkaar en gaan naar huis. Daar denken ze vaak aan wat er is gebeurd. Wisselende gevoelens vliegen hen aan, en soms is het alsof Jezus aan hen verschijnt: momenten van plotseling inzicht, opflakkerende hoop. Met Pinksteren dan de goede afloop van het verhaal. Ze hebben het begrepen. De geest komt over hen en ze weten wat hen te doen staat.

Petrus is terug naar huis, hij is weer gaan vissen. De anderen gaan mee. Wat moeten ze anders? Ze vangen niks. Daar zit iemand op het strand te barbecueën in zijn eentje. Hij roept: gooi het over de andere boeg. Dat doen ze. Het is het moment waarop je opeens heel anders tegen dingen aankijkt en alles anders wordt. Ze begrijpen: het is de Heer, het is Jezus. Maar ze zijn nog onzeker: is het hem echt? Ze durven hem niet te vragen. Daarna verdwijnt de twijfel. Jezus vraagt of Petrus van hem houdt. Petrus zegt ja, en Jezus antwoordt: hoed mijn schapen, weid mijn lammeren. Want daar gaat het om en eindigt het mee: houdt Petrus genoeg van Jezus om te doen wat Jezus van hem vraagt? Kan hij dat aan, kan hij dat waarmaken? De lammeren weiden, de schapen hoeden, en daarvoor net als Jezus sterven aan het kruis?

Gooi het over de andere boeg.

Vluchtelingen hoor je vaak zeggen: In Nederland moet je heel veel en mag je nog veel minder. Inderdaad, als je net als Jezus op het strand gaat barbecueën, staat meteen de strandwacht bij je houtskoolvuurtje. Een avondwandeling in de duinen kost je ook een lieve duit.

In je auto slapen mag niet. Als je voor de gemeente in de groenvoorziening werkt, mag je geen afval in de berm opruimen. Dat staat niet in je functieomschrijving.

Eendjes voeren mag ook niet. Een vluchteling hier in de kerk kreeg een boete van 100 euro. Hij wist niet dat het niet mag. Ik trouwens ook niet. We gingen in beroep. Dat duurt nu al twee jaar. De eendjes zijn al lang dood.

Wat serieuzer: er zijn vluchtelingen met een paar duizend euro schuld. Dat gaat zo: een vluchteling gaat werken. Hij mag 25% houden van wat hij verdient, met een maximum van 185 euro. De rest gaat naar het COA. De werkgever moet elke maand het aantal gewerkte uren opgeven. Gebeurt dat één dag te laat, dan wordt de vluchteling aangeslagen voor het maximum bedrag dat hij kan verdienen in een maand. Ook als hij maar een paar uur heeft gewerkt. De vluchteling moet van dat maximumbedrag dan 75% aan het COA betalen. Met een slordige werkgever zit je dan al gauw op duizenden euro's schuld, zonder dat de vluchteling er iets aan kan doen. Het gebeurt.

Zullen we het niet over een andere boeg gooien en wat meer vertrouwen hebben in onze medemens? Het wordt er misschien leuker op in de samenleving, en ook goedkoper.

Vluchtelingen zeggen ook vaak: in Nederland moet je voor alles betalen. En inderdaad, alles verandert bij ons in geld, alles wordt koopwaar. Mensen helpen, kunst in musea die de hele wereld over vliegt, natuurschoon, de voetbalclub, het water in de zee, het zout in het water in de zee, de wind, de laatste tien jaar van je leven, een kind dat geboren wordt, het wordt allemaal omgerekend in geld.

De eerste woorden die vluchtelingen leren zijn 'alstublieft' en 'graag gedaan'. Graag gedaan. Vroeger zeiden we: tot uw dienst. Of: om u te dienen. Dat klinkt erg ouderwets en is het ook. 80% van de economie bestaat uit dienstverlening. We maken van alles diensten. Een luisterend oor, een wandeling in de natuur, hardlopen - dat doe je tegenwoordig in de fitness op een loopband voor 25 euro per maand -, stil op een matje zitten om dichterbij jezelf te komen, wat zullen we vandaag eens eten - de boodschappenkist -, het zijn allemaal diensten geworden. Graag gedaan, zeggen we dan. Wie wil nog dienend in het leven staan? We hebben het beter geregeld. Denken we.

Zullen we het niet over een andere boeg gooien: wat minder dienstverlening en meer dienen? Het wordt er misschien leuker op in de samenleving, en misschien worden we er ook wat gelukkiger van.